



Pla nacional del llibre i la lectura

Sessió “La promoció del llibre i la lectura”

1 | Introducció

Context

El Govern de la Generalitat, a través del Departament de Cultura i en coordinació amb el Departament d'Educació i amb la col·laboració de representants i experts dels dos àmbits, ha iniciat un projecte que té com a objectiu identificar **propostes que ajudin a incrementar els índexs de lectura i l'hàbit lector**, especialment en català.

En aquest sentit, s'han generat diferents grups de treball tenint en compte una selecció d'àmbits d'actuació a partir dels quals s'identificaran oportunitats i **propostes d'actuació que han de configurar el Pla nacional del llibre i la lectura**.

Objectiu del document

Aquest document pretén ser **una eina de reflexió i inspiració** per als assistents de cadascuna de les trobades per tal que el debat que es generi sigui el més enriquidor possible i **inclogui una mirada cap a la transformació digital, la perspectiva de gènere, la diversitat i la sostenibilitat**. Aquest document no pretén ser un estudi de mercat ni un marc global de tendències del sector.

Per aconseguir-ho, es compartiran **tendències i casos de referència tant d'àmbit nacional com internacional, impulsades tant des del sector públic com des de la iniciativa privada per a cadascuna de les temàtiques**.

Llista de temàtiques:

1. Dades, recerca i informació

2. Els creadors

3. Diversitat i accés a la lectura

4. Reconeixement, revaloració i prestigi

5. La mediació lectora

6. La indústria

7. La promoció del llibre i la lectura

8. Visibilitat del llibre i de la lectura als mitjans de comunicació i les xarxes

9. Els lectors i l'accés inicial a la lectura

10. Els espais de lectura

2 | Introducció - La promoció del llibre i la lectura



Les sessions dedicades a aquest àmbit de treball se centraran en les accions i programes que desenvolupen les administracions i els agents, les institucions i entitats del sector del llibre i la lectura per captar l'atenció dels lectors i ampliar-ne el nombre.

Així doncs, s'analitzaran —des de la perspectiva dels continguts, de les fonts, de la idoneïtat dels models existents o dels que serien desitjables, de l'escalabilitat— programes, festivals, campanyes i activitats diverses, com ara concursos i premis, tant en els formats presencials com en els virtuals.

3 | Context i referències: temàtiques per al debat i la reflexió

El document recull casos i referències diferenciades en dos blocs:

1

Premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Exemples de premis i festivals impulsats per organismes públics celebrats en altres països.

2

Noves fórmules de promoció de la lectura



Accions promocionals innovadores per fomentar la lectura en infants, joves i adults.

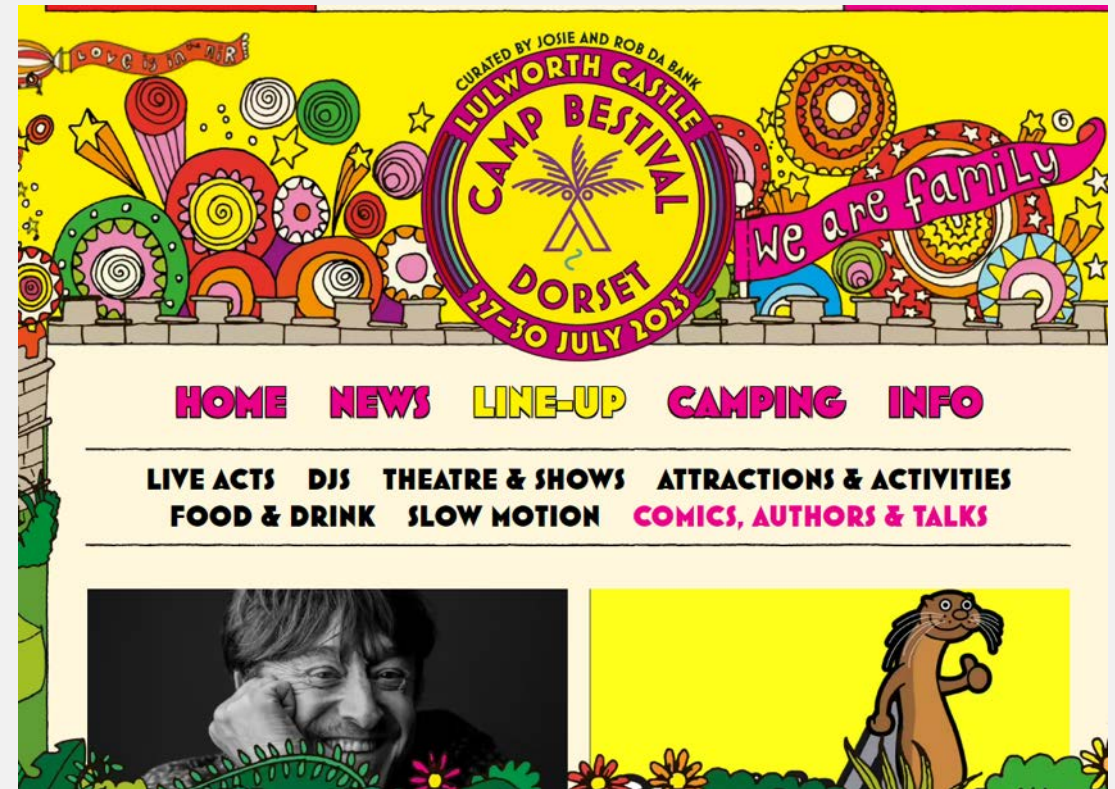
3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Dorset Camp Festival, festival per a infants en què s'inclou la literatura com un element d'oci i diversió

Al Regne Unit, cada any se celebra un festival per a infants que va canviant d'ubicació per garantir la cobertura del conjunt del territori. El 2022 va tenir lloc a Shropshire i la pròxima edició es farà a Dorset. Es tracta d'un dels festivals més estimats i amb més èxit del Regne Unit, en què es combinen aventures plenes d'acció amb unes vacances de càmping en família.

El seu programa inclou un bloc dedicat a la literatura “Comics, authors and talks” amb activitats orientades a la lectura i on els nens poden escriure les seves pròpies històries, escoltar contes llegits en veu alta per part dels autors i participar en altres tallers d'interès.

Font: [Dorset Camp Festival](#)



3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

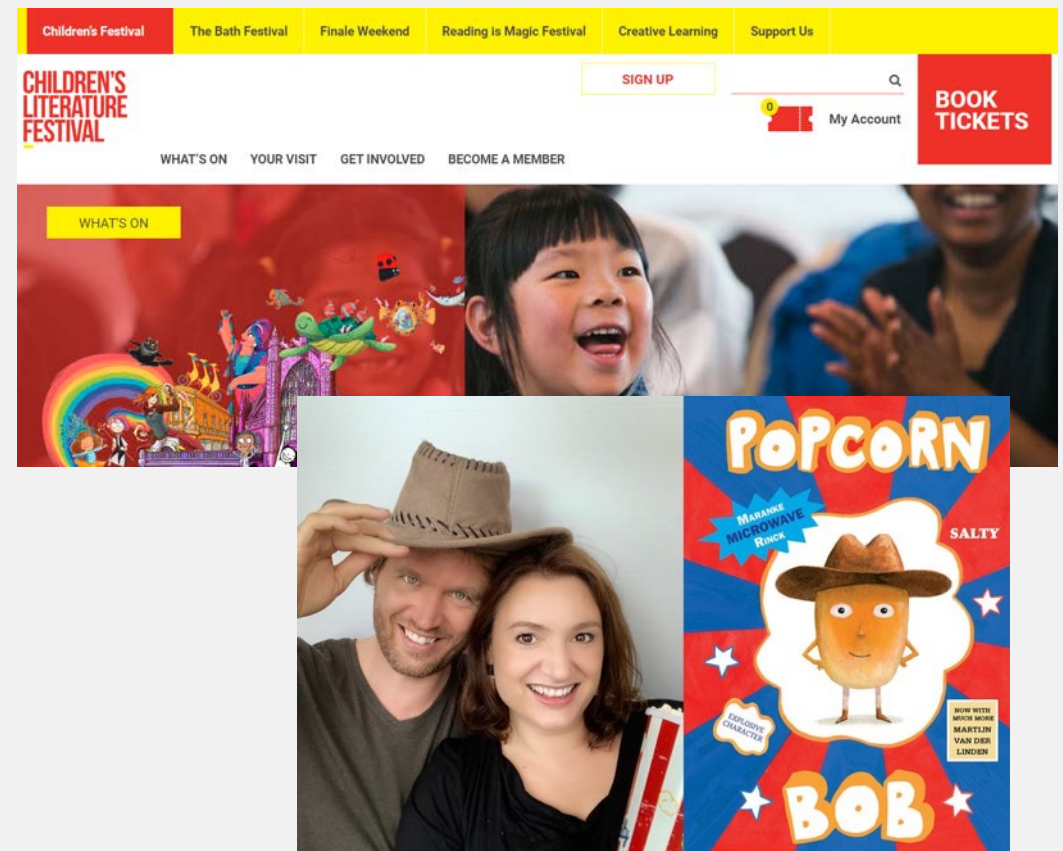
Reading is Magic Festival, festival en línia celebrat durant el confinament

Bath Festivals és una organització benèfica que reuneix alguns dels millors músics, ponents i escriptors internacionals en dos festivals anuals al Regne Unit. Un és el **Children's Literature Festival**, el festival de literatura infantil més gran d'Europa, amb una gran varietat de xerrades i activitats per a nens.

L'organització té un programa d'aprenentatge creatiu obert durant tot l'any i impulsa projectes vinculats a la música i la literatura per a nens i joves amb l'objectiu d'augmentar la confiança en ells mateixos i millorar les habilitats de comunicació a través de les arts.

Durant la pandèmia van crear el **Reading is Magic Festival**, amb esdeveniments en format virtual. Les escoles i les famílies van poder accedir a través de videoconferències a **converses amb autors, contacontes, tallers de creativitat**, entre altres activitats.

Font: [Bath Festival](#) i [Reading is Magic Festival](#)



3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Vorlestag, el dia nacional de la Lectura en Veu Alta (Alemanya)

Cada any, la fundació per a l'alfabetització **Stiftung Lesen** organitza el dia nacional de la Lectura en Veu Alta, en què els participants comparteixen el plaer per llegir. **Es tracta d'un dels festivals de lectura més grans del país i s'ha replicat en altres països, com Ciutat de Mèxic, Sydney, Dubai i Jakarta.**

Les sessions de lectura tenen lloc tant en llars d'infants, escoles, casals de la gent gran, biblioteques i altres institucions culturals com també en centres comercials, botigues de Starbucks, museus, com és ara el museu alemany del futbol i la torre 185 de Frankfurt del Main, el quart edifici més alt d'Alemanya.

Moltes **persones cèlebres i polítics participen en aquest esdeveniment** per tal de donar exemple i fomentar la cultura lectora. Alguns exemples: autors dels llibres més venuts al país, periodistes, campions olímpics, actors i actrius, comedians, presentadors de televisió, *youtubers*, etc.

La iniciativa va començar el 2004 amb 1.900 participants i actualment sumen més de **600.000 persones** a tot Alemanya.

Font: [Vorlestag](#) i [EU Read](#)



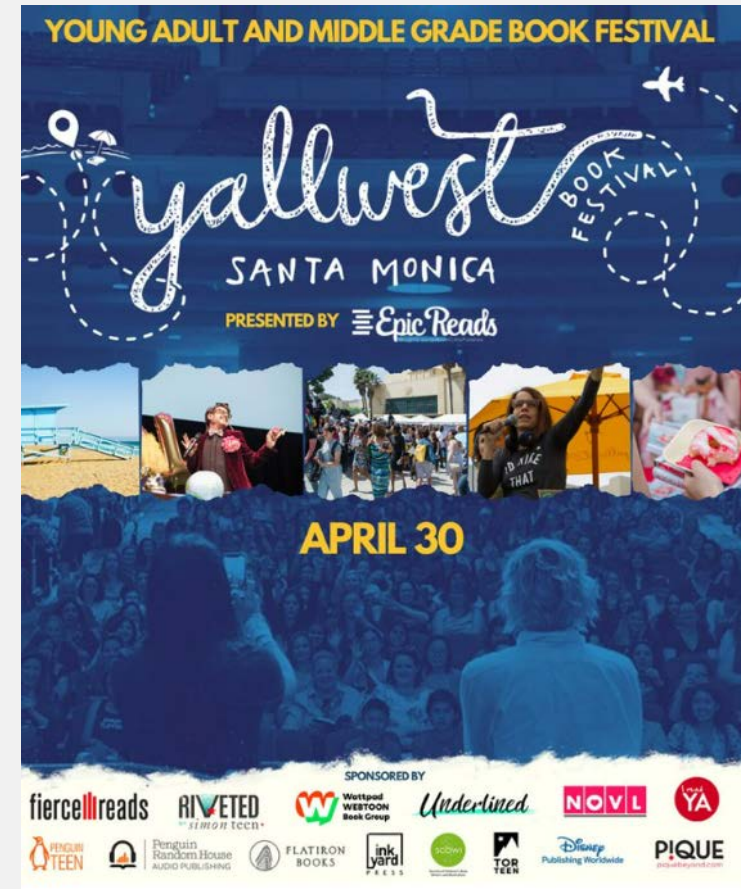
3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Yallwest, el festival de llibres per a joves més gran dels Estats Units

Yallwest és el festival del llibre per a joves més gran dels Estats Units. En l'última edició hi van participar més de **60 autors i presentadors de renom**, juntament amb escriptors locals i reconeguts pels joves, a més de creadors de televisió, cinema, videojocs i còmics. El 2020 hi van assistir **95.000 joves**. El programa inclou conferències, signatura de llibres, concerts i *food trucks*.

Els mateixos organitzadors el 2020 també van crear el festival en línia **YallWrite** (lectors, escriptors, il·lustradors i narradors).

Font: [Yallwest](#)



3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Premi Boksluker, premi de literatura juvenil atorgat per un jurat de joves lectors

El premi Boksluker és una iniciativa impulsada per una fundació noruega especialitzada en el foment de la lectura entre els nens i joves.

En el programa hi participen unes 4.000 classes i prop de 128.000 alumnes de 5è i 6è de primària que decideixen, a partir de 10 llibres, quin és el millor, aplicant la crítica lectora. Per fer-ho, a classe es llegeixen fragments, es discuteixen i s'avaluen de forma conjunta.

Cada setmana les escoles han de reportar l'avaluació del llibre llegit per tal de seleccionar un guanyador al final del procés. El dia del **premi, els nens entrevisten els autors finalistes i donen els premis als creadors de les obres que més han agradat als lectors.** A l'edició del 2021, totes les escoles van poder seguir el certamen a través d'un **pòdcast amb 10 episodis en què els estudiants entrevistaven cadascun dels autors.**

Font: [Boksluker](#) i [Foreningenes](#)



3 | Context i referències: premis i festivals de literatura infantil i juvenil

Vorlesewettbewerb, concurs nacional de lectura en veu alta

Es tracta d'un dels **concursos de lectura escolar més grans celebrats a Alemanya**. Cada any hi participen uns **600.000 estudiants de sisè de primària de 7.000 escoles** i té lloc anualment des del 1959. Compta amb el suport del **Ministeri d'Educació** i l'organitzen la **Fundació per a la Cultura del Llibre i la Promoció de la Lectura** i l'**Associació Alemanya de Comerç del Llibre**, en col·laboració amb **llibreries, biblioteques, escoles i institucions culturals**.

El concurs de lectura es desenvolupa en diverses etapes. En primer lloc, cada escola organitza una **lliga interna** i en determina el guanyador. Seguidament, els guanyadors competeixen entre ells en una **lliga de districte o municipi**. El següent nivell és una **competició regional** i els finalistes arriben a la fase final, en què es decideix el **guanyador nacional**.

El guanyador, a més d'emportar-se un trofeu, també participa com a jurat en la lliga regional de la pròxima edició, escull una lectura per al següent curs i la biblioteca de la seva escola rep un lot de llibres. Els finalistes de les diferents fases també reben premis, com, per exemple, xecs per comprar llibres a les llibreries i invitacions per assistir a les següents fases del concurs.

Font: [Vorlesewettbewerb](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Premis Wattys, concurs literari de Wattpad

Tots aquells escriptors digitals que pertanyen a la comunitat de Wattpad tenen l'oportunitat de participar cada any amb una o diverses històries en els Premis Wattys. La plataforma considera que el concurs és un homenatge al talent.

Per poder-hi participar s'han de tenir 13 anys o més i autorització dels pares o tutors. Cada participant pot escriure una o diverses històries que encaixin amb alguna de les 10 categories establertes i en qualsevol dels 10 idiomes acceptats. Hi ha, doncs, **500 guanyadors, 5 per cada gènere i idioma**. També ofereixen 4 premis especials per a les obres que tinguin els millors personatges, els millors escenaris, el millor gir o les que tinguin més ganxo. Les obres dels guanyadors tenen més visibilitat a la plataforma i tres d'aquestes últimes entren al programa d'històries pagades i, per tant, els autors rebran diners pel seu treball.

A l'última edició, Wattpad va fer una col·laboració amb Canva per premiar també el disseny gràfic de les cobertes.

Font: [Wattpad](https://www.wattpad.com)

wattpad **thewattys2021** Idiomas

DONDE LOS ESCRITORES SE ESMERAN

Tienes una historia. Deja que el mundo la lea.

PREMIO DE HISTORIAS PAGADAS

Estas historias serán incluidas en nuestro programa de Historias Pagadas, donde los escritores tendrán la oportunidad de ganar dinero por su trabajo en Wattpad.

EL PRÍNCIPE DE LAS HADAS
CARNIVAL DE MONSTRUOS
the wattys 2021 WINNER

Omnisciente
NICOLE COHEN
the wattys 2021

AGENTES DEL DESASTRE
MAR BRIPER
the wattys 2021

Omnisciente
nicole-cohen

Agentes del
desastre

3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Wattpad, col·laboració amb marques per impulsar la lectura (I)

National Geographic va convocar el primer concurs mundial d'escriptura a través de Wattpad amb l'objectiu de conscienciar sobre la crisi del plàstic.

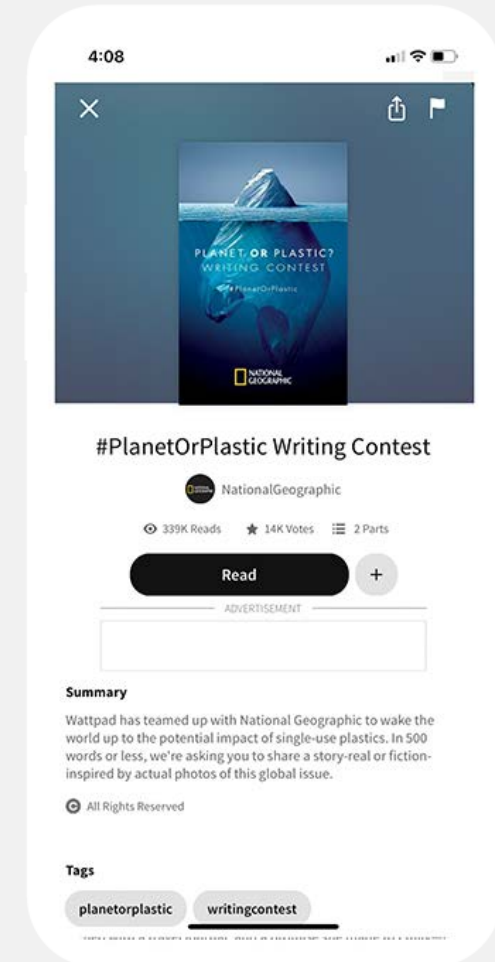
En què va consistir la campanya?

- Es va convidar la comunitat de Wattpad a escriure una història, real o de ficció, inspirada en fotos facilitades per *National Geographic* i relacionades amb la crisi mundial del plàstic.
- Es va demanar a 20 dels principals *influencers* de Wattpad que també presentessin històries que servissin d'exemple per al concurs.

Resultat

- Es van publicar més de 6.000 històries.
- La campanya va provocar una conversa global sobre el plàstic d'un sol ús i va generar més de 75.000 promeses de persones que manifestaven que començarien a canviar hàbits.

Font: [Wattpad](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Wattpad, col·laboració amb marques per impulsar la lectura (II)

Shaw Rocket Fund, una organització canadenca que finança continguts per a nens i adolescents, volia crear afinitat de marca dins de la comunitat de Wattpad i inspirar autors adolescents a compartir històries inclusives.

En què va consistir la campanya?

- Es va promoure l'Accelerator Writing Contest, el primer concurs d'històries convertides en pòdcasts.
- Utilitzant 1.500 paraules o menys, la comunitat d'adolescents de Watpadd havia de compartir l'inici d'una història lligada a la diversitat.
- El guanyador va rebre una pràctica virtual amb Shaftesbury, accés a la sala d'escriptors i tres sessions de *coaching* privades amb l'autora dels llibres dels *Jocs de la fam*, Jennifer Rees, que l'ajudava a completar la seva història.

Resultat

- 284 històries inclusives enviades i 162 entrades addicionals d'escriptors de totes les edats.
- Més de 27.800 lectures.
- Aquesta campanya va generar més de 6,6 milions d'impressions socials.

Font: [Wattpad](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Wattpad, col·laboració amb marques per impulsar la lectura (III)

Hulu, la plataforma de continguts en *streaming*, volia crear consciència massiva entorn del llançament de la sèrie de televisió original, *The Handmaid's Tale*, i captar els fans del llibre.

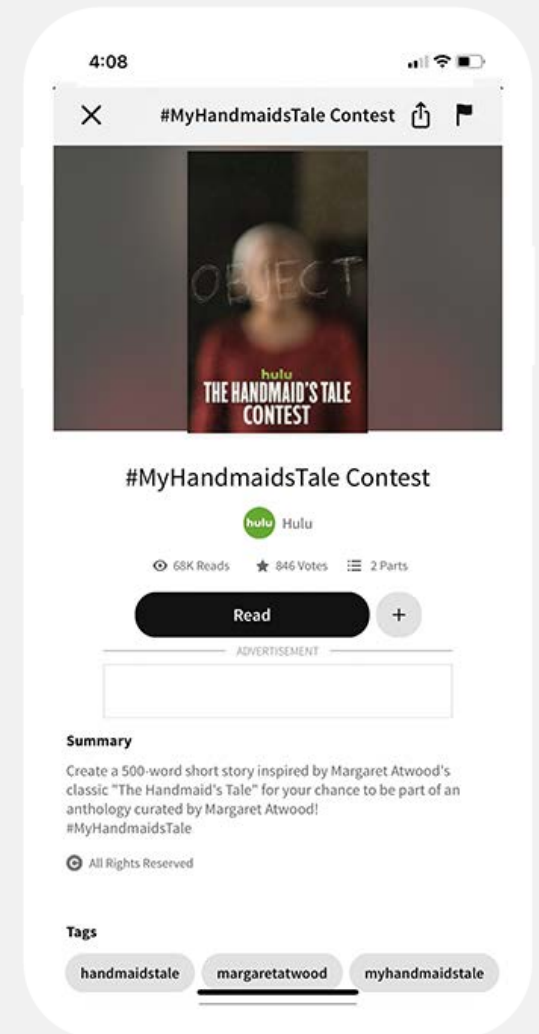
En què va consistir la campanya?

- Es va proposar un concurs d'escriptura (#MyHandmaidsTaleContest) en què es demanava als fans que enviessin històries breus sobre les seves pròpies versions de *The Handmaid's Tale*. Les històries guanyadores van ser valorades per l'autora del llibre, Margaret Atwood.

Resultat

- Els usuaris van passar més d'1,5 milions de minuts llegint el contingut de *The Handmaid's Tale*.
- Hi va haver 696 inscripcions al concurs global.
- El perfil de Hulu va obtenir més de 13.000 seguidors a Wattpad i van crear un fòrum on els fans podien parlar de l'estrena amb altres seguidors.

Font: [Wattpad](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Minecraft League of Literacy, unió dels videojocs i la literatura

Minecraft League of Literacy és una campanya d'alfabetització per a les escoles realitzada amb la col·laboració de l'autor **Max Brooks**, l'editorial **Penguin Random House** i amb el suport de la institució anglesa **National Literacy Trust**. La iniciativa és el resultat de buscar **sinergies entre un dels videojocs amb més seguidors entre el públic infantil i el món de la literatura**.

Els nens han de llegir a classe el llibre *Minecraft: The Island*, en què s'explica la història d'un heroi encallat al món de Minecraft que ha d'enfrontar-se a un entorn dur i desconegut per sobreviure. El repte per als estudiants és construir el seu propi refugi de Minecraft basant-se en les descripcions que apareixen al llibre.

A més, també s'aporten idees inspirades en els llibres de Minecraft per treballar a les aules, com per exemple:

- Supervivència a l'illa: què necessaries per sobreviure si fossis en una illa deserta?
- Paisatge: descripció de l'escenari on el protagonista es troba (les vistes, els sons, les olors, etc.).
- Minecraft vs human world: descripció de les diferències entre el món Minecraft i el món dels humans.

Font: [National Literacy Trust](#) i [Minecraft Education](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

BookTrust, l'entitat anglesa més gran orientada a promoure la lectura en infants

BookTrust és l'organització benèfica de lectura infantil més gran del Regne Unit. L'entitat ha aconseguit arribar a milions de nens de tot el país a través de multitud d'iniciatives. Recollim algunes campanyes de promoció de la lectura:



La Pyjamarama és una iniciativa a través de la qual centenars d'escoles, llars d'infants, famílies, clubs de lectura i biblioteques van organitzar una trobada nocturna en què els nens en pijama van gaudir de contes i poesies.

BookTrust va oferir materials i recursos a les escoles i biblioteques perquè poguessin organitzar les seves pròpies festes de lectura en pijama.

L'esdeveniment també va servir per recaptar diners i assegurar que tots els nens tinguin un conte per llegir abans d'anar a dormir.

Font: [BookTrust](#)



Els llibres traduïts permeten als nens anar més enllà de la seva pròpia llengua i cultura.

In Other Words era una iniciativa finançada per l'Arts Council England amb l'objectiu de fomentar la traducció i la publicació al Regne Unit de literatura infantil destacada d'arreu del món.

La campanya va consistir en la selecció d'un total de 8 títols d'entre 400 de tot el món; uns títols que diferents editorials angleses van traduir i comercialitzar al Regne Unit.

Font: [BookTrust](#)

3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

The Reading Agency, la lectura per combatre la soledat

Programa Reading Friends

Les investigacions mostren que llegir en companyia pot ajudar les persones grans a construir xarxes socials i a connectar-se amb altres persones.

L'evidència també mostra que la lectura té un impacte positiu en l'empatia, la funció cognitiva i el benestar i pot reduir el risc de demència.

El programa Reading Friends està orientat a gent gran i té com a objectiu **connectar persones jubilades a partir de converses mitjançant la lectura.**

També es fan **sessions individuals** amb voluntaris per millorar la lectura en persones grans que tenen dificultats per llegir i també tenen **grups que es troben regularment per llegir en veu alta conjuntament i comentar les lectures.**

Font: [Reading Agency-Reading Friends](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Reading Well, la lectura com a eina per millorar la salut mental

Iniciativa impulsada per l'associació anglesa The Reading Agency, amb el suport de l'England Arts Council i el Departament de Salut, i finançada pel Departament Digital, Cultura, Mitjans i Esports que va consistir a **assegurar que en totes les biblioteques públiques del país hi hagués disponible una col·lecció de llibres seleccionats per experts en salut mental.**

La selecció de llibres té com a objectiu ajudar a **millorar l'estat d'ànim de les persones** a través de l'accés gratuït a llibres que els poden ajudar en la situació que estan vivint.

A través d'aquesta campanya, **2,6 milions de llibres amb el segell de Reading Well van arribar a les biblioteques i el 91% de les persones enquestades van trobar que el llibre que els van recomanar llegir els era útil.**

Font: [Reading Well](#)



3 | Context i referències: noves fórmules de promoció de la lectura

Goodreads, la plataforma que ajuda a llegir a través d'un repte personal

Goodreads és una xarxa social o comunitat específica de lectors que sobre llibres. Iniciada el 2007, actualment compta amb una comunitat formada per 40 milions de membres, 1.100 milions de llibres registrats i 43 milions de valoracions.

Des de fa uns anys, la plataforma promou la campanya “Reading Challenge”. A principis d’any, cada lector pot marcar el nombre de llibres que voldrà llegir durant l’any. L’any 2022 hi han participat més de 6 milions de persones.

Com a lector, pots **afegir la llista de títols** que t’agradaria incloure en aquest repte, **consultar quin repte s’han marcat els teus amics** i veure com avancen. Es tracta d’un repte personal, però el fet de poder veure què i quins llibres han llegit els teus amics fomenta una certa competitivitat per assolir els teus objectius.

Font: [Goodreads](#)





Pla nacional del llibre i la lectura

Gràcies!